

FIŞE DE LUCRU DIFERENȚIATE

ALGEBRĂ, GEOMETRIE **Clasa a VI-a**

Partea I

CUPRINS

Planificare calendaristică	5
Teste inițiale.....	8
Fișe diferențiate de lucru, pe lecții	27
Modele de teze.....	85
Pregătire pentru olimpiade și concursuri școlare	91
Soluții.....	95

Teste inițiale

TESTUL 1

Rezolvă subiectele pe spațiul alocat mai jos!

- 1.** Calculează:
a) $3,8 + 2,5 \cdot 7$; b) $16,2 : 4$; c) $5,8 - 2,9 + 0,37$; d) $4,7 \cdot 100 : 5$.

2. Calculează: $(9 + 3^{192} : 3^{188}) : 10$.

3. Scoate întregii din următoarele fracții:
a) $\frac{19}{4}$; b) $\frac{274}{13}$.

4. Dacă 12 muncitori termină o lucrare în 16 ore, în câte ore termină lucrarea 4 muncitori?

5. Un unghi are măsura 100° . Determină măsura unghiului format de o latură a sa și prelungirea celeilalte.

6. Media aritmetică a trei numere este 7,7. Două dintre ele sunt 1,8 și 3,4. Află al treilea număr.

7. Calculează: $\frac{1}{4} + \frac{7}{24} + \frac{5}{8}$.

8. Determină toate numerele naturale de forma $\overline{2a5b}$, $a \neq b$, divizibile cu 3.

9. Transformă 35 ha în m^2 .

TESTUL 2

Rezolvă subiectele pe spațiul alocat mai jos!

1. Calculează:

a) $7,8 : 2 + 9,5 \cdot 3,4$; b) $5,71 \cdot 10 - 4,3$; c) $8,35 - 3,89 + 11,1$; d) $57 : 2,5$.

2. Calculează: $[17 \cdot (21 - 3 \cdot 7) : 5]^7$.

3. Arată că fracția $\frac{4a+8}{a^2+a}$ este reductibilă, oricare ar fi n număr natural nenul.

4. Dacă 4 lalele și 7 crizanteme costă 47 de lei, iar 7 lalele și 5 crizanteme costă 46 de lei, calculează cât costă o lalea și cât costă o crizantemă.

5. Punctele A , P , R și B sunt coliniare în această ordine, astfel încât P este mijlocul lui $[AR]$ și R este mijlocul lui $[PB]$. Dacă $|PB| = 16$ cm, află lungimile segmentelor AP și AB .

6. Media aritmetică a trei numere este 5,7. Află numerele, știind că primul este cu 2,8 mai mic decât al doilea, iar al treilea este cu 7,3 mai mare decât al doilea.

7. Calculează: $3 + \frac{1}{4} + \frac{2}{5}$.

8. Determină toate numerele naturale de forma $\overline{a14a}$ divizibile cu 9.

9. Calculează și exprimă rezultatul în ari: $2,29 \text{ dam}^2 + 0,12 \text{ hm}^2 - 146 \text{ m}^2$.

Fișe de lucru diferențiate, pe lecții

FIŞA DE LUCRU NR. 1

MULTIMI: DESCRIERE, NOTAȚII, REPREZENTĂRI; RELATIA DINTRE UN ELEMENT ȘI O MULTIME

Înțeleg!

Prin **multime** înțelegem o colecție (grup, ansamblu, grămadă) formată din **obiecte distințe**. Aceste obiecte se numesc **elementele multimii**.

Exemplu: mulțimea cifrelor arabe are elementele: 0; 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9.

Alte exemple de mulțimi: mulțimea cifrelor impare, nenule; mulțimea elevilor unei clase; mulțimea planetelor sistemului solar etc.

Multimile se notează cu litere mari de tipar din alfabetul latin: A , B , C etc., iar **elementele multimii** se notează cu litere mici.

Relația dintre un element și o mulțime:

Dacă P este o mulțime și a un element al său, atunci vom scrie $a \in P$ și vom citi „ a aparține lui P ”. Dacă a nu este un element al mulțimii P , atunci vom scrie $a \notin P$ și vom citi „ a nu aparține lui P ”.

Exemplu: Dacă $A = \{1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8\}$, atunci $7 \in A$, iar $10 \notin A$.

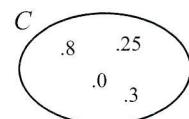
Moduri de a defini o mulțime:

1. Prin enumerarea elementelor: elementele mulțimii se scriu între două accolade.

Exemplu: $A = \{10; 11; 12; 13; 14\}$; $B = \{17; 18; 22; 23; 24; 28\}$

2. Cu ajutorul unei diagrame Venn-Euler

Exemplu: Desenul alăturat este o diagramă. El indică faptul că mulțimea C este formată din elementele: 0; 3; 8; 25.

3. Prin enunțarea unei proprietăți caracteristice elementelor mulțimii.

Exemplu: $A = \{x \mid x \text{ este număr natural și } x \leq 7\}$.

Mulțimea care nu are niciun element se numește **mulțimea vidă**; ea se notează cu simbolul \emptyset .

Exersăm!

1. Scrie mulțimea literelor din care este format cuvântul:

- a) matematică; b) enciclopedie.

2. Scrie mulțimea cifrelor din care sunt formate numerele:

- a) 3 214; b) 207 365; c) 18 026 734; d) 9 803 265 471.

3. Scrie mulțimea M știind că are trei elemente, pe baza următoarelor informații: $3 \notin M$, $4 \in M$, $7 \notin M$, $5 \in M$, $6 \in M$, $9 \in M$, $10 \notin M$, $12 \notin M$.

4. Scrie următoarele mulțimi cu ajutorul unei proprietăți caracteristice a elementelor:

- a) $A = \{0; 1; 2; 3; 4; 5; 6\}$; b) $B = \{1; 3; 5; 7; 9\}$; c) $C = \{1, 2, 4, 8, 16, 32\}$.

Fixăm!

- 5.** Precizează valoarea de adevăr a propozițiilor:
- $7 \in \{0; 2; 3; 7; 9; 10\}$;
 - $6 \notin \{0; 3; 4; 5; 9\}$;
 - $0 \in \emptyset$.
- 1.** Fie $M = \{0; 2; 3; 4\}$ și $N = \{x \mid x = 3^y + y \text{ și } y \in M\}$. Scrie elementele mulțimii N .
- 2.** Fie mulțimea $A = \{15; 20; 25; \dots; 105\}$.
 - Scrie elementele mulțimii A care sunt divizibile cu 5.
 - Scrie elementele mulțimii A care sunt divizibile cu 2.
- 3.** Scrie în trei moduri diferite mulțimea numerelor naturale de două cifre, mai mici decât 40, divizibile cu 9.
- 4.** Considerăm mulțimea $A = \{2000; 2001; 2002; \dots; 3000\}$.
 - Precizează câte pătrate perfecte conține mulțimea A .
 - Dacă toate elementele mulțimii A se împart la 11, calculează suma resturilor obținute.
- 5.** **Activitate în echipă.** Fie mulțimea $A = \{n \in \mathbb{N} \mid 5n + 11 \text{ se divide cu } 17\}$. Stabiliți valoarea de adevăr a propoziției: „Orice număr natural care dă restul 8 la împărțirea cu 17 este element al mulțimii A ”.

Verificăm!

- 1.** Numerele naturale pare consecutive sunt grupate astfel: $\{0\}; \{2; 4\}; \{6; 8; 10\}; \{12; 14; 16; 18\}, \dots$. Calculează suma numerelor din a 9-a mulțime.
- 2.** Fie mulțimea $A = \{3, 9, 15, \dots, 2013\}$.
 - Arată că $597 \in A$ și $727 \notin A$.
 - Calculează suma elementelor din mulțimea A .
 - Arată că, oricare ar fi n număr natural nenul, suma primelor n elemente din A , luate în ordine crescătoare, nu este pătrat perfect.
- 3.** Se dă sirul de mulțimi $A_1 = \{1\}; A_2 = \{2; 3; 4\}; A_3 = \{5; 6; 7; 8; 9\} \dots$.
 - Scrie elementele mulțimii A_4 .
 - Precizează cărei mulțimi îi aparține elementul 2010.
 - Determină cel mai mic și cel mai mare element al mulțimii A_{2010} .
- 4.** Se consideră mulțimea $M = \{1; 8; 15; 22; 29; \dots; 134\}$. Arată că oricum am alege 12 elemente din mulțimea M , există două dintre acestea a căror sumă este 142.
- 5.** Se dă mulțimea A formată din numere naturale, cu proprietățile:
 - $9 \in A$;
 - dacă $x \in A$, atunci $5x + 1 \in A$;
 - dacă $7x + 4 \in A$, atunci $x \in A$.

Arată că $6 \in A$.

(**MĂ AUTOAPRECIEZ:**)

(**NOTA PROFESORULUI:**)

Soluții

TESTE INITIALE

Testul 1

1. a) 21,3; b) 4,05; c) 3,27; d) 94. 2. 2. 3. a) $4\frac{3}{4}$; b) $21\frac{1}{13}$. 4. 48 h. 5. 80° . 6. 17,9. 7. $\frac{7}{6}$. 8. 2250, 2550, 2850, 2151, 2451, 2751, 2052, 2352, 2652, 2952, 2253, 2553, 2853, 2154, 2454, 2754, 2055, 2355, 2655, 2995, 2358, 2658, 2358, 2259, 2559, 2859. 9. $35 \text{ ha} = 350 \text{ 000 m}^2$.

Testul 2

1. a) 35,9; b) 52,8; c) 15,56; d) 22,8. 2. 0. 3. se simplifică prin 2. 4. o lalea = 3 lei; o crizantemă = 5 lei.
5. $AP = 8 \text{ cm}$; $AB = 24 \text{ cm}$. 6. $a = 1,4$; $b = 4,2$; $c = 11,5$. 7. $\frac{73}{20}$. 8. 2142. 9. 12,83 ari.

Testul 3

1. a) 52,43; b) 432,5; c) 20,25; d) 31. 2. 5. 3. a) $\frac{43}{8}$; b) $\frac{174}{17}$. 4. $b = 7a$; $2a + 3b = 460$; $23a = 460$; $a = 20$; $b = 140$. 5. X – mijlocul lui $NP \Rightarrow NX = XP \Rightarrow MX = XQ$. 6. $a = 3,8$; $b = 7,6$; $c = 10,8$. 7. $\frac{31}{24}$. 8. 300; 360. 9. 96 264 m^3 .

Testul 4

1. a) 1,7; b) 4; c) 6,203; d) 32. 2. $(5^{10} : 5^8 - 5^2) \cdot 4^2 + 3^3 = 27$. 3. $x \in \{0; 2; 4; 6; 8\}$. 4. $a + b = 167$; $a = 7b + 7$; $b = 20$; $a = 147$. 5. $NP = 4 \text{ cm}$; $NT = 2 \text{ cm}$; $MT = 8 \text{ cm}$. 6. $a = 4,12$; $b = 2,06$. 7. $\frac{109}{8}$. 8. $U(3^{80} - 2^{20}) = 5 \Rightarrow 3^{80} - 2^{20} : 5$. 9. $V = 512 \text{ dm}^3 = 0,512 \text{ m}^3$.

Testul 5

1. 7,44. 2. 1. 3. $\frac{3}{11} < \frac{3}{8} < \frac{3}{5} < \frac{3}{4} < \frac{3}{2}$. 4. 21; 22; 23; 24. 5. $m(\angle MOP) = 121^\circ$. 6. $c = 6,5$. 7. $\frac{31}{12}$. 8. $a = 3$. 9. $V = 7 \cdot 5 \cdot 0,3 = 10,5 \text{ m}^3$.

Testul 6

1. 30. 2. 28,4. 3. 375 lei. 4. $a = 130$; $b = 87$. 5. $DF = 2 \cdot PR = 2 \cdot 5 = 10 \text{ cm}$. 6. $a = 8,85$; $b = 8,35$. 7. $\frac{13}{180}$. 8. 105; 120; 135; 150; 165; 180; 195; 210; 225; 240; 255; 270; 285. 9. $L = 20 \text{ cm} = 2 \text{ dm}$.

Testul 7

1. $(1,26 + 5,6) \cdot 0,7 - 0,004 = 4,798$. 2. $9^{49} : 3^{98} + 4 = 3^{98} : 3^{98} + 4 = 5$. 3. $a = 19$. 4. 30 apartamente cu 2 camere și 20 apartamente cu 3 camere. 5. a) $39^\circ 25'$; b) $157^\circ 6'30''$. 6. 4. 7. $\frac{5}{9}$. 8. $a = 91 \cdot c + 65 = 13 \cdot (7c + 5) \Rightarrow a : 13$. 9. $l = 8 \text{ cm}$; $P = 32 \text{ cm} = 0,32 \text{ m}$.

Testul 8

1. 150,5. 2. $4^4 + (4 + 250) \cdot 1 = 256 + 254 = 510$. 3. 24 km. 4. 60 pere; 20 pere; 20 pere; 10 pere. 5. a) $88^\circ 31'36''$; b) $96^\circ 52'57''$. 6. $a = 4,2$; $b = 2,1$; $c = 0,9$. 7. $\frac{89}{30}$. 8. $10^n + 1241 = \underbrace{1000..00}_{n \text{ cifre}} + 1241 = \underbrace{1000..001241}_{n-4 \text{ cifre}}$; suma cifrelor numărului este 9, deci $10^n + 1241 : 9$. 9. $A = 83 \cdot 34 = 2822 \text{ cm}^2$.

1. MULTIMI: DESCRIERE, NOTAȚII, REPREZENTĂRI; RELAȚIA DINTRE UN ELEMENT ȘI O MULTIME

Exersăm

1. a) $\{m; a; t; e; i; c; \bar{a}\}$; b) $\{e; n; c; i; l; o; p; d\}$. 2. a) $\{1; 2; 3; 4\}$; b) $\{0; 2; 3; 5; 6; 7\}$; c) $\{0; 1; 2; 3; 4; 6; 7; 8\}$; d) $\{0; 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9\}$. 3. $M = \{4; 5; 9\}$. 4. a) $A = \{x \mid x - \text{cifră}, x \leq 6\}$; b) $B = \{x \mid x - \text{cifră impară}\}$; c) $C = \{x \mid x = 2^n, n \leq 5\}$. 5. a) A; b) A; c) F.

Fixăm

1. $N = \{1; 11; 30; 85\}$. 2. a) toate; b) 20; 30; ...; 100. 3. $A = \{\overline{ab} \mid \overline{ab} : 9\}$ sau $A = \{\overline{ab} \mid a + b : 9\}$ sau diagramă. 4. $45^2 = 2025; 54^2 = 2916 \Rightarrow$ sunt 10 pătrate perfecte; b) $2000 = 11 \cdot 181 + 9$, iar $3000 = 11 \cdot 272 + 8$; resturile împărțirii numerelor la 11 sunt: 0; 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; suma lor este 55; între 2000 și 3000 avem $272 - 181 = 91$ grupe de câte 11 numere pentru care suma resturilor fiecarei grupe este 55; deci suma resturilor este $91 \cdot 55 = 5005$. 5. Într-adevăr, pentru $n = 17c + 8$, avem $5(17c + 8) + 11 = 85c + 51 = 17(5c + 3) : 17$.

Verificăm

1. În primele 8 mulțimi sunt primele 36 de numere pare; primul element din cea de-a 9-a mulțime este 72; iar ultimul este 88; suma lor este 720. 2. a) Elementele mulțimii A sunt de forma $6n + 3$, n – nr. natural; b) $S = (3 + 2013) \cdot 336 : 2 = 338688$; c) $S = 3 \cdot n^2$, care nu este pătrat perfect. 3. a) $A_4 = \{10; 11; 12; 13; 14; 15; 16\}$; b) deoarece A_{k+1} are $2k + 1$ elemente, k – nr. natural, suma elementelor mulțimilor $A_1; A_2; \dots; A_{k+1}$ este $1 + 3 + 5 + \dots + 2k + 1 = (k + 1)^2$; $45^2 < (k + 1)^2 \leq 46^2 \Rightarrow 2010 \in A_{45}$; c) A_{2010} are 4019 elemente; cel mai mic element al mulțimii A_{2010} este $2009^2 + 1$, iar cel mai mare este 2010^2 . 4. Cele 20 de elemente ale mulțimii M se pot scrie astfel: $7 \cdot 0 + 1; 7 \cdot 1 + 1; 7 \cdot 2 + 1; \dots; 7 \cdot 19 + 1$; grupăm cele 20 de elemente în 11 mulțimi astfel: $\{1\}; \{7\}; \{8; 134\}; \{9; 133\}; \{10; 132\}; \dots; \{64; 78\}$; cu excepția primelor două mulțimi toate celelalte au suma elementelor 142; aplicăm principiul cutiei și obținem că atunci când alegem 12 elemente din M , vom găsi printre elementele alese cel puțin două cu suma 142. 5. $9 \in A \Rightarrow 46 = 9 \cdot 5 + 1 \in A$, dar $46 = 7 \cdot 6 + 4 \Rightarrow 6 \in A$.

2. RELAȚII ÎNTRU MULTIMI

Exersăm

1. a) $\emptyset; \{3\}; \{5\}; \{3; 5\}$; b) $\emptyset; \{4\}; \{5\}; \{6\}; \{4; 5\}; \{4; 6\}; \{5; 6\}; \{4; 5; 6\}$; c) $\emptyset; \{1\}; \{3\}; \{8\}; \{9\}; \{1; 3\}; \{1; 8\}; \{1; 9\}; \{3; 8\}; \{3; 9\}; \{8; 9\}; \{1; 3; 8\}; \{1; 3; 9\}; \{1; 8; 9\}; \{3; 8; 9\}; \{1; 3; 8; 9\}$. 2. a) \subset ; b) $\not\subset$; c) $=$. 3. $A \subset B \subset C \subset D$. 4. a) \supset ; b) \subset ; c) \subset ; d) $=$; e) \subset ; f) \subset . 5. a) A; b) F; c) A; d) F.

Fixăm

1. $m = 1; n = 11$. 2. a) $a \in \{3; 5\}$; b) $a \in \{1; 5\}$; c) $a \in \{6; 7\}$. 3. a) $A = \{1; 3; 5; 7; 9\}$; b) $\{1\}; \{3; 5\}; \{1; 3; 5\}; \{5; 7; 9\}$; c) $\{0; 1; 3; 5; 7; 9\}; \{1; 2; 3; 5; 7; 9\}; \{1; 3; 4; 5; 7; 9\}; \{1; 3; 5; 7; 9; 10\}$. 4. a) 7 mulțimi; b) 8 submulțimi. 5. $A = B = \{1\}$.

Verificăm

1. $5x + 3$ nu poate fi pătrat perfect; $5x + 3 \neq x^2$, deci $x^2 = 36 \Rightarrow x = 6$ și $5x + 3 = 33$; cum $A = B \Rightarrow 7y + 5 = 33 \Rightarrow y = 4 \Rightarrow A = B = \{33; 36\}$. 2. a) $X = \{4; 14; 11\}$ sau $X = \{4; 14; 17\}$; b) X nu poate conține numere consecutive și nici numere de aceeași paritate consecutive; diferența minimă dintre două elemente ale lui X este cel puțin 3; X are maximum n elemente; $\{1; 4; 7; \dots; 3n - 2\}$ sau $\{2; 5; 8; \dots; 3n - 1\}$; c) Y – mulțime cu proprietatea P , a. i. $4 \in Y; 14 \in Y; x, y \in Y$, cu $x < y \Rightarrow y - x \geq 3$; în Y sunt cel mult $n - 5$ elemente mai mari ca 14 și cel mult un element mai mic ca 4; a, b $\in Y$, cu $4 < a < b < 14; a \geq 7; b \leq 11; a = 7$, atunci $(14 - 7) \mid (14 + 7)$, deci $a \neq 7$; între numerele 4 și 14 există cel puțin un element al lui Y , deci Y are $n - 1$ elemente $\Rightarrow Y$ nu poate avea n elemente care să conțină numerele 1 și 11 cu proprietatea P . 3. a) $a = 7$; b) $x = 5; y = 7$. 4. A are 503 elemente; elementele pot fi grupate în trei mulțimi cu câte un element și 250 mulțimi de câte două elemente; $\{1\}; \{5\}; \{1009\}; \{2; 2009\}; \{11; 2007\}; \dots; \{1005; 1013\}$; avem 253 mulțimi; aplicăm principiul cutiei și rezultă concluzia. 5. Suma elementelor este 2016; submulțimile lui P cu suma elementelor 2008 sunt alcătuite din toate nr. de la 1 la 63, mai puțin cele care pot da suma 8; $8 = 1 + 7 = 2 + 6 = 3 + 5 = 1 + 2 + 5 = 1 + 3 + 4$, deci 6 variante, rezultă că avem 6 submulțimi.